

GLUTENFRI JA- OG NEI-MAT

	JA-MAT	NEI-MAT	MERKNADER
BRØD / KORNPRODUKTER 	Glutenfritt brød og rundstykker Glutenfrie lomper Glutenfri frokostblanding	Brød Rundstykker Lomper Frokostblanding	Bruk ren skjærefjel og ren kniv.
GRØNNSAKER, FRUKT, BÆR 	Grønnsaker, frukt, bær (ferskt, frossent, hermetisert)		Dressing til salat: sjekk innholdsfortegnelse.
MELKEPRODUKTER 	Melk Yoghurt Fløte, rømme Ost	Yoghurt med müsli og tilsvarende	Sjekk innholdsfortegnelse, hør med produsent ved tvil.
KJØTT 	Rent kjøtt Rene kjøttprodukter	Kjøttprodukter panert med mel eller kavring. Noen blandingsprodukter	Sjekk innholdsfortegnelse på hel- og halvfabrikata produkter som kjøttkaker, pølser, kjøttpålegg.
FISK / SKALLDYR 	Rene fiske- og skaldyrprodukter	De fleste panerte fiskeprodukter. Noen blandingsprodukter	Sjekk innholdsfortegnelse på hel- og halvfabrikata produkter som fiskekaker, fiskeboller, fiskepålegg etc.
SUPPER 	Klare supper Buljonger* Purésupper	Supper jevnet med hvetemel. Brødkrutonger Gryn	Kan jevnes med Maizena/potetmel. *Sjekk innholdsfortegnelse.
SAUS 	Sauser uten jevning eller med jevning av Maizena / potetmel	Sauser jevnet med hvetemel.	Sjekk innholdsfortegnelse på hel- og halvfabrikata.
KAKER / DESSERT 	Marengs, nøttebunn uten hvetemel. Andre glutenfrie kaker/kjeks Is, fromasj	De fleste kaker Kjeks og iskjeks Mørdeig Butterdeig	Sjekk innholdsfortegnelse på hel- og halvfabrikata.
DRIKKE 	Mineralvann Kaffe, te Melk, juice, saft Vin, sprit og glutenfritt øl	Øl som ikke er merket glutenfritt	Sjekk innholdsfortegnelse på hel- og halvfabrikata.

GLUTEN OG GLUTENFRITT

Gluten er en blanding av de to lagringsproteinene gliadin og glutenin som befinner seg i kjernen på kornet. Disse proteinene finnes i hvete, rug og bygg og alle varianter og hybrider som durumhvete, spelt, emmer, enkorn, tritikale og kamut®. Gluten gjør det mulig for gjærbakst å heve seg fordi det dannes et nettverk som holder gass og vandamp inne i deigen. Gluten fungerer også som bindemiddel og gjør deigen lettere å jobbe med.

En med glutenintoleranse tåler ikke glutenholdig mat, men å tilby et glutenfritt alternativ er heldigvis enklere enn man tror, enten man lager selv eller kjøper ferdige produkter.

TIPS TIL TILBREDNING, SERVERING OG OPPBEVARING AV GLUTENFRI MAT

- Det kan være en fordel å tilberede den glutenfrie maten i egen «ren» sone på kjøkkenet. Hvis dette ikke er mulig, er det ekstra viktig at det er rent der man tilbereder maten.
- Det er ikke nødvendig å bruke egne kjøkkenredskaper til glutenfri matlaging så lenge de du har er helt rene.
- Bruker du et vaffeljern som er benyttet til glutenholdig røre er det viktig å rense vaffeljernet godt før du steker glutenfritt. I tillegg bør du gi bort de første glutenfrie vaflene til en som ikke har glutenintoleranse.
- Skal man riste glutenfritt brød bør man bruke egen brødrister eller toastposer for å beskytte mot forurensing.
- Server glutenfritt brød og liknende separat, og ikke sammen med det glutenholdige brødet.
- Hvis mange sitter sammen og spiser, send det glutenholdige brødet rundt bordet i stedet for over. Da unngår man å få smuler i den trygge maten.
- Når du skal tilberede og servere mat til en som ikke tåler gluten må du være nøye med å sjekke ingredienslisten på råvarene slik at vedkommende ikke blir syk. Ta gjerne vare på emballasjen så gjesten din kan sjekke selv.
- Bruk eget smør og eventuelt smørepålegg til den glutenintolerante. Da slipper man å være uheldig med smuler.
- Det er lurt å oppbevare glutenfrie tørrvarer i egne skap/skuffer adskilt fra de glutenholdige. Hvis det ikke lar seg gjøre er det lurt å oppbevare det glutenfrie øverst i skapet slik at man unngår å drysse glutenholdig mel opp i det glutenfrie.
- Merk de glutenfrie frysevarene godt. Da unngår man å servere glutenholdig mat til en som må ha glutenfritt.

NORSK
CØLIAKIFORENING